

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

**Svobodná speciální škola Jana Amose Komenského, Praha 2,
nám. Míru 19**

nám. Míru 19, 120 00 Praha 2

Identifikátor školy: 600 021 327

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Praha 2, Korunní 16, 120 00 Praha 2

Termín konání orientační inspekce: 27. - 30. listopadu 2000

Čj.	015 389/00-4011
Signatura	oa2ou206

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Svobodná speciální škola Jana Amose Komenského, Praha 2, nám. Míru 19 sdružuje speciální základní školu pro žáky s poruchami učení nebo chování, praktickou školu, zvláštní školu a školní družinu. Škola pracuje dle statutu waldorfských škol a poskytuje alternativní integrované vzdělávání (žáci s různým postižením jsou vzděláváni společně). Škola je příspěvkovou organizací, její součástí jsou 3 odloučená pracoviště (Na Sychrově 10 - Praha 10, U Sovových mlýnů - Praha 1, Štefánikova 28 - Praha 5). Výuka probíhá také v Roškopově, Stará Paka 58).

Do školy jsou zařazováni žáci se sníženými rozumovými schopnostmi, s mentálním postižením, s těžšími formami specifických poruch učení případně chování a žáci s kombinací různých zdravotních postižení. Průběh vzdělávání ovlivňuje i zařazování žáků z méně podnětného rodinného prostředí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

ČŠI při orientační inspekci hodnotila průběh vzdělávání ve vytypovaných předmětech základní, zvláštní a praktické školy a zjišťovala kvalitu řízení. Plánovaná orientační inspekce se uskutečnila v době, kdy hlavní budova na náměstí Míru 19, v Praze 2, byla z důvodu rekonstrukce mimo provoz. Výuka proto zčásti probíhala v náhradních prostorách, materiální a psychohygienické podmínky byly v době konání inspekce nestandardní.

Hodnocení kvality vzdělávání v 1. - 5. ročníku (matematika, český jazyk, hudební aktivity - hudební výchova, pohybové aktivity - tělesná výchova, eurytmie)

Časová dotace ve sledovaných předmětech a ročnicích odpovídala učebnímu plánu. Rozvoj hudebních a pohybových aktivit žáků je kromě hudební a tělesné výchovy podporován hipoterapií a muzikoterapií. Sledovaná výuka českého jazyka ve vedlejší vyučování probíhala z hlediska učebního plánu formou docvičovací hodiny, výuka matematiky formou hlavního epochového vyučování. Učební osnovy byly ve sledovaných předmětech dodržovány. Uplatňovány byly mezipředmětové vztahy. Plánované učivo bylo diferencováno vzhledem k individuálním schopnostem žáků. Cíle výuky odpovídaly aktuálnímu složení třídy. Individuální vzdělávací plány jsou vypracovávány pro některé žáky, obsahově se zaměřují na specifikování tematických celků učiva. Výuka epoch vychází z ročního plánu daného ročníku, podrobné časově tematické plány učiva vyučující nevypracovávají. Všechny hodiny byly pečlivě připraveny.

Výuka byla ve sledovaných hodinách vedena pěti učitelkami, jedna z nich splňovala podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené pro práci ve speciálních školách. Všechny učitelky se aktivně účastní seminářů pro pracovníky waldorfských škol, dvě studují na pedagogické fakultě. Při výuce eurytmie asistovala třídní učitelka, při výuce některých hodin tělesné výchovy vypomáhala vychovatelka školní družiny.

V době inspekce pracovala škola v provizorních prostorách. Z hlediska požadavků waldorfské pedagogiky nebyly splněny podmínky estetické i didaktické podnětnosti a optimálního prostorového zázemí. Přes problémy spojené s odlišnou organizací výuky v nestandardních podmínkách, usilovaly učitelky o dodržování psychohygienických zásad. Dílčí rezervy byly zjištěny v přípravě vhodného oděvu žáků ve výuce eurytmie. Efektivně využívaly didaktické a názorné pomůcky, řadu z nich si samy vyrobily. Žáci pracovali s epochovými sešity, dětskými

knihami i s netradiční psací potřebou - husím brkem. Při výuce hudební výchovy měli k dispozici hudební nástroje a při cvičení tělovýchovné náčiní. Na výuku v některých třídách měly výrazný vliv sociodemografické podmínky. Projevy negativního chování některých žáků kladly zvýšené nároky na pedagogy a vyžadovaly citlivé řešení.

Struktura hodin, volba metod a forem práce odpovídaly zásadám waldorfské pedagogiky. Pokyny vyučujících byly jasné, přiměřené věku a individuálním možnostem žáků. Výběr učiva, sled a množství informací odpovídaly schopnostem žáků. Zvolené metody a formy práce (práce ve skupině, ve dvojici, samostatná práce, dramatizace, herní prvky, slovní a pohybová rytmizace podporující zapamatování učiva, aj.) byly promyšlené a účinné. Žáci měli možnost vlastního vyjádření, uplatňovány byly alternativní způsoby řešení, respektováno bylo individuální pracovní tempo a rozvíjena schopnost aplikovat učivo. Hrou na hudební nástroj, zpěvem a hrou na tělo žáci rozvíjeli hudební dovednosti, pohybové aktivity přispívaly k rozvoji koordinace a orientace a posilovaly prosociální citění.

Žáci byli motivováni průběžným slovním hodnocením, prožitkově vedeným způsobem výuky a uplatňováním mezipředmětových vztahů. Vyučující až na výjimky vycházeli ze zkušeností a zážitků žáků, vhodně využívali motivační povzbuzení a výzvy, práci žáků průběžně korigovali. Hodnocení bylo objektivní, konkrétní a vždy zdůvodněné. Žáci byli vedeni k sebekontrolě i vzájemné kontrole a hodnocení. Pozitivní bylo zejména respektování individuálních dispozic žáků, ocenění i dílčí snahy a úspěchů.

V rámci hlavního vyučování byly cíleně rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků. Většina žáků projevovala k výuce pozitivní vztah, respektovala učitele a sebe navzájem. Vyučující svým klidným a trpělivým jednáním vytvářeli pozitivní psychosociální podmínky vzdělávání. Zaznamenán byl jeden případ neadekvátního řešení projevu nežádoucího chování žáka.

Příprava a plánování výuky vzhledem k vzdělávacímu programu a podmínkám výuky je hodnocena jako velmi dobrá. Personální podmínky vzhledem k absenci vzdělání v oblasti speciální pedagogiky byly průměrné. Materiální, prostorové a psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny jako průměrné, protože jejich výrazné nedostatky překonávali vyučující svými pedagogickými schopnostmi, kreativitou a trpělivostí. Organizace výuky, použité metody a formy práce byly celkově velmi dobré, ve výuce matematiky vynikající. Motivace a hodnocení žáků měly nadprůměrnou úroveň, také interakce a komunikace vykazovaly výraznou převahu pozitiv. Celkově byla sledovaná výuka na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělání v 6. - 12. ročníku (český jazyk, hudební výchova, pracovní vyučování a praktická cvičení - keramika, řezbářství)

Český jazyk

Výuka ve školním roce je rozložena do několika čtrnáctidenních cyklů (epoch). Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu se vzdělávacím programem. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd. Kontinuita výuky je zajištěna písemnými přípravami, stručnými výhledovými plány vypracovanými na celou epochu a navazující dokumentací o průběhu výchovně-vzdělávacího procesu. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku je na průměrné úrovni. Učitelé většinou nemají zpracovány individuální plány, přestože pro zajištění efektivity výuky některých žáků by bylo jejich vypracování přínosné.

Výuku českého jazyka ve sledovaných epochách zajišťovaly dvě učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala v náhradních prostorech, obě ČŠI navštívené

třídy byly prostorné a světlé a poskytovaly dostatek místa k výuce i relaxaci. Vybavení učeben bylo strohé, výzdoba stěn žákovskými pracemi byla pouze v jedné třídě. Názorné pomůcky, podpůrné materiály pro výuku, počítače, zpětné projektory ani další moderní didaktická technika k dispozici nebyly. Většina žáků neměla učebnice ani pracovní sešity. Tento nedostatek byl zčásti korigován materiály, které učitelky připravovaly s pomocí reprografické techniky. Základní a často jedinou pomůckou pro domácí přípravu byly sešity.

Struktura hodin nekorespondovala vždy se schopnostmi žáků a výukovými cíli. Dílčí rezervy se vyskytly při výuce v odděleních, v kterých se nedařilo v některých hodinách optimálně zaměstnat všechny žáky. Poměrně velký čas byl věnován didaktickým hrám, které přímo nesouvisely s tématem výuky a nepodporovaly fixaci právě probíraného učiva. Některé hodiny z hlediska plánů časově nevyšly. Při výuce žáků s mentálním handicapem byl příliš velký prostor poskytnut samostatným činnostem. Za pozitiva lze označit skupinovou organizaci výuky, podporující vzájemnou kooperaci žáků, snahu učitelek o střídání činností a jasnou i přehlednou organizační strukturu výukových jednotek.

Učitelkám se dařilo žáky motivovat k práci. Zájem o výuku byl patrný přestože motivačních metod nebylo příliš využíváno. Při hodnocení byly důsledně respektovány individuální dispozice žáků, byla oceňována snaha a pokrok.

Komunikace byla založena na důvěře a vzájemném respektu. Učitelky pozitivně ovlivňovaly psychosociální podmínky výuky, důraz byl kladen na spolupráci a vzájemnou toleranci. Dohodnutá pravidla jednání byla všemi žáky akceptovaná a respektovaná. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah.

Plánování a příprava výuky je průměrná, podmínky výuky jsou pouze vyhovující, organizace, formy a metody jsou průměrné, motivace a hodnocení jsou velmi dobré, interakce a komunikace je vynikající. Celkově je úroveň výuky českého jazyka průměrná.

Hudební výchova

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu se vzdělávacím programem. Bezprostřední příprava na výuku byla na velmi dobré úrovni. Dílčí opomenutí v této přípravě řešil učitel pohotovou improvizací, důsledkem byly drobné metodické chyby.

Výuku hudební výchovy zajišťoval učitel bez odborné a pedagogické způsobilosti, ve smyslu obecně závazných právních předpisů. Tato skutečnost negativně neovlivňovala kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Výuka probíhala v náhradních prostorech, prostředí třídy bylo strohé, z estetického hlediska pouze vyhovující. Žáci měli k dispozici velké množství tradičních i netradičních rytmických a harmonických nástrojů. Každý žák používal vlastní sopránovou zobcovou flétnu.

Výuka nebyla organizována v běžných lavicích. Žáci se při výuce variabilně přemísťovali po učebně, základním rozestavením, do kterého se vždy vraceli byl kruh. Učitel při výuce tvůrčím a nápaditým způsobem využíval široké škály sólových i doprovodných nástrojů. Žáky se dařilo zapojit do procesu hudební tvorby, podporována byla jejich samostatnost a invence, při souběžném sledování návaznosti výuky i zohledňování různých schopností jednotlivých žáků. Důraz byl správně kladen na celostní vnímání hudby a na schopnost vzájemné kooperace. Dílčí rezervy byly ve sledování a důsledné korekci nesprávného dýchání a postoje žáků při zpěvu a hraní na nástroj.

Učitel využíval vynikajícím způsobem vstupní i průběžné motivace, dařilo se mu zaujmout žáky pro výuku. Hodnocení bylo využíváno jako další motivační faktor. Komunikace byla založena

na důvěře a vzájemném respektu, žáci byli vnímáni jako partneři učitele.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody jsou velmi dobré, motivace a hodnocení jsou vynikající, interakce a komunikace je vynikající. Celkově je úroveň výuky hudební výchovy velmi dobrá.

Pracovní vyučování, praktická cvičení

ČŠI sledovala výuku v řezbářské a v keramické dílně. Výuku šití, tkaní a dalších činností nebylo možno z organizačních důvodů posoudit.

Hodinové dotace odpovídají schválenému učebnímu plánu. Sledované vyučovací jednotky měly stanoveny výukové cíle, které korespondovaly se vzdělávacími dokumenty. Pro dodržení kontinuity a obsahu výuky zpracovávají učitelé metodickou řadu dovedností a návazně i výrobků, na jejichž podkladě jsou vypracovány pro jednotlivé žáky individuální plány. Kvalitně vedená dokumentace umožňuje sledovat vývoj žáků v rámci školní docházky.

Učitelé nemají odbornou a pedagogickou způsobilost v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Jejich skutečná odborná fundovanost je na vysoké úrovni.

Prostorové podmínky výuky jsou rozdílné. Vynikající jsou podmínky pro výuku řezbářských a truhlářských prací. Dílna je vybavena dostatkem ručních nástrojů a všemi potřebnými stroji, s výjimkou soustruhu. Součástí vybavení je kvalitní vzduchotechnika. Žáci mají jako další zdroj informací k dispozici odbornou literaturu, kterou využívají. Rezervy jsou v oblasti BOZP, chybí řady dílen i pokyny pro práci se stroji. Prostory kovářské dílny jsou z psychohygienického hlediska pouze vyhovující, místnost je malá a tmavá a nemá potřebné zázemí. Žáci i učitel proto částečně využívají prostor vedlejší dřevodílny.

Keramické práce probíhaly v době inspekce v provizorních podmínkách, na chodbě školy. Škola má k dispozici dílnu s dvěma hrnčířské kruhy, prostory pro umístění keramická pece chybí. Hotové výrobky proto vyučující převážejí k vypálení na jiné pracoviště, což mimo jiné komplikuje výuku práce s glazurami.

Struktura výuky ve všech sledovaných případech odpovídala schopnostem žáků a stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené možnostem žáků. Byl brán zřetel na individuální možnosti a potřeby jednotlivých žáků. Organizace výuky umožňovala žákům individuální tempo práce i alternativní způsoby řešení úkolů. Dílčí nedostatky se objevily v efektivitě využívání vyučovacího času.

Učitelé využívali vhodných motivačních metod. Jako motivačního prvku bylo využíváno převážně pozitivní hodnocení, popřípadě porovnání výsledků práce s prací v předchozím období. Vhodně byly navozovány příklady z praxe, žáky se dařilo pro práci zaujmout.

Komunikace mezi pedagogy a žáky probíhala spontánně po celou dobu výuky. Žáci byli nenásilně vedeni ke správným pracovním návykům, vyučující svým vystupováním pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Verbální komunikace sledovaných vyučujících byla na velmi dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky je vynikající, podmínky výuky jsou průměrné, organizace, formy a metody jsou velmi dobré, motivace a hodnocení jsou vynikající, interakce a komunikace je vynikající. Celkově je úroveň výuky pracovního vyučování a praktických předmětů velmi dobrá.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných oblastech v 1. - 12. ročníku

Příprava a plánování výuky vzhledem k vzdělávacímu programu a podmínkám výuky je hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky jsou průměrné, absence speciálně pedagogického vzdělání je u většiny pedagogů vyvážena jejich zapojením do vzdělávání v oblasti waldorfské pedagogiky. Materiální a psychohygienické podmínky byly v době inspekce nepříznivě ovlivněny rekonstrukcí hlavní budovy, ČŠI je hodnotí jako průměrné.

Organizace výuky, použité metody a formy práce byly v matematice vynikající, v českém jazyce průměrné, v ostatních předmětech velmi dobré. Celkově je škola v této oblasti hodnocena jako velmi dobrá.

Motivace a hodnocení žáků měly nadprůměrnou úroveň, také v interakci a komunikaci výrazně převažovala pozitiva.

Celkově byla sledovaná výuka na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Aktuální koncepce s analýzou podmínek školy a jejich dalších záměrů byly ČŠI ústně deklarovány, písemný materiál není vypracován. Dílčí koncepční záměry školy jsou součástí Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1999/2000. Z jednání s učiteli a se zástupci Nadace rodičů JAK vyplynula podpora koncepčních záměrů a vzdělávací činnosti školy.

Na základě dohody MŠMT, VÚP Praha a odboru školství, mládeže a tělovýchovy ONV v Praze 1 v období od 1. 9. 1990 do 1. 9. 1999 škola experimentálně ověřovala účinnost waldorfské pedagogiky při vzdělávání mentálně retardovaných žáků. Experimentální ověřování bylo vyhodnoceno VÚP Praha dne 15. 5. 2000 s doporučením v experimentu pokračovat. Toto doporučení akceptovali pracovníci MŠMT (odbor 24 a 21) i ŠÚ Praha 2, kteří na jednání dne 28. 6. 2000 upřesnili podmínky, za kterých může škola v činnosti pokračovat.

Výuka probíhá podle učebních plánů a učebních osnov, schválených odborem speciálního školství MŠMT dne 26. 7. 1996 čj. 22 744/96-24. Vzdělávací program praktické školy s waldorfským zaměřením (10. - 12. ročník) je ve stádiu aktualizace, která probíhá ve spolupráci s VÚOŠ.

Vedení školy má zpracován roční plán epochového vyučování, přehled praxí žáků praktické školy a rozvržení pobytů v Roškopově. Vzhledem k prostorovým podmínkám školy je vypracován celoroční plán organizace výuky. Vypracování individuálních vzdělávacích plánů (dále jen IVP) bylo zjištěno u některých žáků 1. - 5. ročníku, jejichž individuální schopnosti a dosažené výsledky učení nejsou plně v souladu s požadavky danými učebními osnovami. Sledované IVP upřesňují učivo, které je dle rozhodnutí třídního učitele diferencováno ve své šíři a hloubce vzhledem ke schopnostem žáka. K vypracování IVP dochází zejména na základě závěrečného hodnocení žáka. IVP je součástí širšího slovního hodnocení žáka na konci školního roku. Učitelé 6. - 12. ročníku většinou IVP zpracovávají nemají. Některé IVP nemají charakter dohody mezi školou a rodinou.

Plánování má průměrnou úroveň.

Organizování

Řídící struktura se sestává z ředitelky školy a zástupkyně, vzájemné kompetence nejsou písemně vymezeny. Řízení školy je ztíženo skutečností, že výuka probíhá ve čtyřech pracovištích v Praze a jednom pracovišti mimo Prahu. Pravidelné pobyty ředitelky na odloučeném pracovišti mimo Prahu (zpravidla 8 pracovních dnů v měsíci) příznivě ovlivňují kvalitu vzdělávání, nepřispívají však ke kontinuitě řídicích činností.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy je vedena. V souvislosti s rekonstrukcí budovy probíhala výuka v době inspekce dle provizorního rozvrhu hodin. Stavba rozvrhu hodin a organizace výuky (pracoviště - učebna) jsou z velké míry determinovány prostorovými a materiálně technickými podmínkami výuky. S náročnými organizačními opatřeními, spojenými s přesuny žáků a učitelů na jednotlivá pracoviště jsou zákonní zástupci seznamováni. Ne vždy se daří problematiku pedagogického dozoru při přesunech žáků řešit v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Škola nemá předmětové komise ani metodická sdružení, metodická činnost je zabezpečena odbornými garanty pro jednotlivé epochy, kteří mají republikovou působnost. Metodickými záležitostmi se také zabývají pedagogická kolegia, která se konají jedenkrát týdně. Činnost školy významně ovlivňuje i mentor, pracovník holandské patronátní školy, který přijíždí za účelem konzultací několikrát v roce.

Nedostatky byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace. Ředitelkou vydávaná Rozhodnutí o zařazení žáků do speciální školy nemají náležitosti správního řízení, stanovené § 47 zákona 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí o diagnostických pobytech nemají písemnou podobu, diagnostické pobyty svoji délkou nesplňují podmínky stanovené §7 odst.4 vyhlášky MŠMT ČR č.127/1997 Sb. o speciálních školách a speciálních mateřských školách. § 7 odst 6 vyhlášky MŠMT ČR č.127/1997 Sb., je porušen tím, že v osobní dokumentaci 13 žáků s postižením chybí návrhy pedagogicko-psychologických poraden nebo speciálně pedagogických center, které opravňují ředitele k zařazení žáka do speciální školy. Výroční zpráva za šk. rok 1999/2000 není vypracována v souladu s odst.2 § 17e zákona č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění (neobsahuje charakteristiku školy, přehled učebních plánů se schvalovacími doložkami ministerstva a relevantní údaje o odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků, jejich kvalifikaci a praxi). V Rozhodnutí MŠMT č.j. 25 095/2000 - 21 ze dne 31.8.2000 není uvedeno odloučené pracoviště Rošpotov, Stará Paka, přestože na tomto pracovišti pravidelně probíhá výuka.

Spolupráce většiny rodičů se školou je velmi dobrá. Aktivní jsou zejména rodiče sdružení v Nadaci Svobodné speciální školy Jana Amose Komenského, kteří se podílejí na činnosti odloučeného pracoviště v Rošpotově, na zajišťování jednotlivých akcí školy apod. Rodiče jsou průběžně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání, v nižších ročnících prostřednictvím notýsků a záznamů v epochových sešitech (i metodické rady pro rodiče a žáky), ve vyšších ročnících prostřednictvím žákovských knížek. Jedenkrát měsíčně se konají třídní schůzky, někteří rodiče využívají možnosti dalších konzultací s učiteli. V případě potřeby jsou rodiče zváni na pedagogické kolegium.

Škola se vhodně prezentuje na veřejnosti. Pravidelně pořádá vánoční koncerty (školní orchestr), měsíční slavnosti, bazary, dny otevřených dveří. V Rošpotově je stálá vývěska, o činnosti školy informuje i tisk (aktuálně - časopis Děť) a další média.

Organizování je v souvislosti s porušováním obecně závazných právních předpisů hodnoceno jako pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Vedoucí pracovníci používají demokratický styl při vedení lidí. Kompetence učitelů a svoboda při volbě výchovně-vzdělávacích metod a prostředků jsou v souladu se základními principy činnosti waldorfských škol. V řídicím systému má významnou roli pedagogické kolegium.

Tvořivost a iniciativa pracovníků jsou jedním z předpokladů pro přijetí do pracovního poměru. Škola vytváří velmi dobré podmínky pro uplatnění těchto vlastností.

V dostatečné míře je dbáno na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Preferována je účast pedagogů na odborných seminářích s tematikou waldorfského školství a vzdělávání v oblasti léčebné pedagogiky. Studium probíhá z větší části o víkendech a letních prázdninách, zapojeni jsou i odborníci ze zahraničí. Speciální pedagogiku studuje 1 pedagog, zástupkyně ředitele se vzdělává v oblasti školského managementu.

Vedení školy přednáší na Pedagogické fakultě UK Praha, studenti této fakulty realizují praxi ve škole.

Pomoc nekvalifikovaným učitelům je zajišťována, někteří členové pedagogického kolektivu jsou po odborné a metodické stránce garanty a konzultanty vzdělávání ve škole (předávání zkušeností, zajištění kontinuity epochového vyučování, předávání „archivu“ - tj. informací a materiálů k výuce, např. v oblasti kreslení forem). Pracovní náplně těchto pracovníků nejsou písemně zpracovány.

Hodnocení pracovníků probíhá na kolegiích, písemná kritéria nejsou vypracována. Při stanovení výše nenárokových složek platu je zohledňována zejména práce v době mimo vyučování, správa kabinetů apod. Vedení školy přihlíží i k sociálnímu zázemí jednotlivých pedagogů.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost není podložena plánem. V době od zahájení školního roku do doby konání inspekce nebyla kontrola výchovně-vzdělávacího procesu systematicky prováděna. Tato skutečnost úzce souvisí s neplánovanou rekonstrukcí školní budovy, vedení školy věnovalo většinu času problematice zabezpečení organizačního chodu školy a dalším nezbytným záležitostem.

Ve školním roce 1999/2000 hospitační činnost prováděna byla. Při hospitacích byla sledována celková úroveň tříd (žáků), atmosféra ve třídách, pracovní vytížení žáků apod. Hospitace ředitelky ve třídách z větší části vycházely z požadavků a potřeb učitelů, kteří chtěli mít zpětnou vazbu. Při hospitačních činnostech nebyly zjištěny zásadní nedostatky.

Jednou z forem kontrolní činnosti jsou i nehlášené kontroly odloučeného pracoviště v Rošpotově u Staré Paky. Také tyto kontroly nezjistily zásadní nedostatky, ředitelka školy proto nepřijímala opatření k jejich nápravě.

Kontrolní roli zčásti plní i účast rodičů ve výuce a přítomnost ředitelky na třídních schůzkách.

Základní pedagogická dokumentace je vedena, nedostatky zjištěné ČŠI ve vedení povinné dokumentace dokladují nedocenení významu kontrolní činnosti v této oblasti.

Kontrolní mechanismy jsou průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Plánování má průměrnou úroveň stejně jako kontrolní mechanismy. Organizování je pouze vyhovující. Celkem je kvalita řízení průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol a předškolních zařízení ze dne 31.srpna 2000, vydané MŠMT ČR pod č.j. 25 095/2000-21.
- Statut Svobodné speciální školy Jana Amose Komenského z 29.10.1992
- Učební plány a učební osnovy, schválené MŠMT dne 26. 7. 1996 pod čj. 22 744/96-24.
- Dohoda o experimentální výzkumné činnosti „Ověřování účinnosti metod waldorfské pedagogiky při výuce mentálně retardovaných žáků“ platná na období od 1.9.1990 do 1.9.1999.
- Vyhodnocení Experimentálního ověřování účinnosti metod waldorfské pedagogiky při výuce žáků s mentálním postižením - dokument VÚP z 15.5.2000
- Zápis z 2. pracovní porady k problematice Svobodné speciální školy J.A.K. v Praze 2 konané na MŠMT ČR dne 28.6.2000
- Výkaz o speciálních školách podle stavu k 30.9. 2000, přílohy k výkazu o speciálních školách
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy (výběr)
- evidence žáků školy, osobní dokumentace žáků s postižením
- školní řád
- rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických kolegií
- kniha úrazů
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- personální dokumentace (výběr)
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- plán epochového vyučování na školní rok 2000/2001
- přehled praxí žáků praktické školy, celoroční rozvržení pobytů v Roškopově
- formuláře Rozhodnutí o zařazení žáka do speciální školy
- hospitační záznamy
- individuální výchovně-vzdělávací plány (výběr)
- epochové sešity, záznamníky, žákovské knížky (výběr)
- dotazník pro ředitele před inspekcí
- zápis o zjištěných nedostatcích ze dne 30. 11. 2000

ZÁVĚR

Většina pedagogů nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené obecně závaznými právními předpisy ve školství. Tento nedostatek je z větší části vyvážen vědomostmi a dovednostmi získanými vzděláváním v oblasti waldorfské pedagogiky, tvořivostí a iniciativou většiny učitelů i jejich empatickým přístupem k žákům.

V souvislosti s rekonstrukcí hlavní budovy školy byly prostorové a materiálně technické podmínky školy v době konání inspekce nestandardní. Stabilní podmínky, které by umožňovaly v budoucích letech kontinuální nerušený průběh vzdělávacích činností, zajištěny nejsou.

Organizace výuky, použité metody a formy práce byly v matematice vynikající, v českém jazyce průměrné, v ostatních předmětech velmi dobré. Motivace a hodnocení žáků měly nadprůměrnou úroveň, také v interakci a komunikaci výrazně převažovala pozitiva. Celkově byla sledovaná výuka na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků bylo velmi dobré, plánování mělo průměrnou úroveň, stejně jako kontrolní mechanismy. Organizování bylo pouze vyhovující. Celkem hodnotí ČŠI řízení jako průměrné.

Škola je ve sledovaných oblastech vzhledem ke kvalitě vzdělávání a kvalitě řízení celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním osnovám nebylo zjištěno.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Kuchler
Členové týmu	Mgr. Dana Hanzelková
	Mgr. Karel Kaprálek

V Praze, dne 20. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. ledna 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

PaedDr. Jana Vášová

.....
.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hl. města Prahy	5.ledna 2001	015 16/01-4011
Zřizovatel	5.ledna 2001	015 16/01-4011

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	-	Připomínky nebyly podány.